

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____

На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

Щодо проєкту постанови

Відповідно до статті 21 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Мінекономіки надсилає на погодження проєкт постанови “Про внесення змін до Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю” (далі – проєкт постанови).

Просимо розглянути та погодити проєкт постанови **в одинденний термін**.

Додатки: 1. Проєкт постанови на 9 арк.

2. Пояснювальна записка на 6 арк.

3. Порівняльна таблиця на 16 арк.

4. Аналіз регуляторного впливу на 14 арк.

5. Прогноз впливу реалізації 1 на 1 арк.

6. Копія повідомлення про оприлюднення проєкту постанови на 1

арк.

Міністр

Тимофій МИЛОВАНОВ

Бабінська 253-04-65

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від _____ 2019 р. № _____

Київ

Про внесення змін до Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю

Кабінет Міністрів України постановляє:

Внести зміни до Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 823 “Деякі питання здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю” (Офіційний вісник України, 2019 р., № 70, ст. 2468), виклавши його в редакції, що додається.

Прем'єр-міністр України

О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ № _____

ПОРЯДОК
здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю
Загальні питання

1. Цей Порядок визначає процедуру здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю юридичними особами (включаючи їх структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами) та фізичними особами, які використовують найману працю (далі - об'єкт відвідування), з урахуванням особливостей, визначених Конвенцією Міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV, Конвенцією Міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1986-IV, та Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (далі - Закон).

Заходи державного контролю за додержанням законодавства про працю, крім заходів, з питань виявлення неоформлених трудових відносин, здійснюються відповідно до вимог частин 4,5 статті 2 Закону.

2. Заходи державного контролю за додержанням законодавства про працю здійснюються у формі інспекційних відвідувань, що проводяться інспекторами праці Держпраці та її територіальних органів.

Заходи контролю за додержанням законодавства про працю здійснюються інспекторами праці виконавчих органів міських рад міст обласного значення та сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад (з питань своєчасної та у повному обсязі оплати праці, дотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці, оформлення трудових відносин) (далі - виконавчі органи рад) у формах, визначених абзацом першим цього пункту.

3. Інспекторами праці є посадові особи Держпраці та її територіальних органів, виконавчих органів рад (далі - органи контролю), посадовими обов'язками яких передбачено повноваження щодо здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю (далі - контрольні повноваження).

Контрольні повноваження інспектора праці підтверджується службовим посвідченням встановленої форми, що видається Держпраці та її територіальними органами.

Підставою для видачі службового посвідчення інспектора праці посадовій особі виконавчого органу ради є лист сільського, селищного, міського голови, до якого додається заповнена картка обліку даних інспектора праці відповідно до форми, затвердженої Мінсоцполітики.

Держпраці оприлюднює інформацію про видані службові посвідчення інспекторів праці.

Службове посвідчення, щодо якого не оприлюднена інформація, вважається недійсним.

Про втрату службового посвідчення інспектор праці невідкладно повідомляє Держпраці.

У разі прийняття рішення про скасування службового посвідчення та у разі, коли таке посвідчення зіпсоване чи втрачене, інформація про нього з оприлюдненого переліку посвідчень виключається.

4. Уніфікована форма акта інспекційного відвідування, в якому визначається вичерпний перелік питань, що підлягають інспектуванню, припису, попередження, вимоги інспектора праці затверджуються в установленому порядку та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держпраці.

Порядок повідомної реєстрації інспекційних відвідувань та рішень інспектора праці про відвідування роботодавця, передбачене пунктом 28 цього Порядку, визначаються Держпраці.

Організація та проведення інспекційних відвідувань

5. Підставами для здійснення інспекційних відвідувань з питань виявлення неоформлених трудових відносин є:

1) звернення працівника про порушення стосовно нього законодавства про працю;

2) звернення фізичної особи, стосовно якої порушено правила оформлення трудових відносин;

3) рішення суду;

4) рішення керівника органу контролю про проведення інспекційних відвідувань, прийняте за результатами аналізу інформації, отриманої із засобів масової інформації, інших джерел, доступ до яких не обмежений законодавством, у тому числі на підставі інформації::

посадових осіб органів державного нагляду (контролю), правоохоронних органів про виявлені в ході виконання ними повноважень ознак порушення законодавства про працю щодо неоформлення та/або порушення порядку оформлення трудових відносин;

ДПС та її територіальних органів про:

- невідповідність кількості працівників роботодавця обсягам виробництва (виконаних робіт, наданих послуг) до середніх показників за відповідним видом економічної діяльності;

- факти порушення законодавства про працю, виявлені в ході здійснення повноважень;

факти провадження господарської діяльності без державної реєстрації у порядку, встановленому законом, як суб'єкта господарювання;

Пенсійного фонду України та його територіальних органів про:

- роботодавців, в яких стосовно працівників відсутнє повідомлення про прийняття на роботу;

- роботодавців, в яких протягом місяця кількість працівників, що працюють на умовах неповного робочого часу, збільшилась на 20 і більше відсотків;

- фізичних осіб, які виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами в одного роботодавця більше року;

- роботодавців, в яких 30 і більше відсотків фізичних осіб працюють на умовах цивільно-правових договорів;

- роботодавців із чисельністю 20 і більше працівників, в яких протягом місяця відбулося скорочення на 10 і більше відсотків працівників;

5) доручення Прем'єр-міністра України;

6) звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

7) запит народного депутата;

8) невиконання вимог припису інспектора праці.

Звернення фізичних осіб, стосовно яких порушено правила оформлення трудових відносин, працівників і роботодавців може бути подане через уповноваженого представника.

Інспекційне відвідування або рішення інспектора праці про відвідування роботодавця, передбачене пунктом 28 цього Порядку, підлягає повідомній реєстрації Держпраці чи її територіальним органом до початку їх проведення.

Перед реєстрацією інспекційного відвідування роботодавця, щодо якого впродовж попередніх шести календарних місяців здійснювались інспекційні відвідування, керівник органу контролю (інша уповноважена ним посадова особа) вивчає питання про доцільність його проведення.

6. Під час підготовки до проведення інспекційного відвідування інспектор праці може одержати інформацію та/або документи, що стосуються предмета інспекційного відвідування, а також шляхом проведення аналізу наявної (загальнодоступної) інформації про стан додержання об'єктом відвідування законодавства про працю.

Документи, одержані під час підготовки до проведення інспекційного відвідування, що містять інформацію про порушення об'єктом відвідування вимог законодавства про працю, долучаються до матеріалів інспекційного відвідування.

7. У разі потреби для участі в інспекційних відвідуваннях інспектором праці можуть залучатися (за згодою об'єкта відвідування або іншої уповноваженої ним посадової особи) представники профспілок, їх організацій та об'єднань профспілок, члени яких працюють на об'єкті відвідування, організацій роботодавців та їх об'єднань, державних органів.

8. Під час проведення інспекційного відвідування інспектор праці повинен пред'явити об'єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі своє службове посвідчення та перед підписанням акта надати копію відповідного направлення на проведення інспекційного відвідування та внести запис про його проведення до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності).

9. Тривалість інспекційного відвідування не може перевищувати 10 робочих днів.

10. Інспектори праці за наявності службового посвідчення безперешкодно мають право:

1) під час проведення інспекційних відвідувань за наявності підстав, визначених пунктом 5 цього Порядку, без попереднього повідомлення о будь-якій годині доби з урахуванням вимог законодавства про охорону праці проходити до будь-яких виробничих, службових, адміністративних приміщень об'єкта відвідування, в яких використовується наймана праця;

2) ознайомлюватися з будь-якими книгами, реєстрами та документами, ведення яких передбачено законодавством про працю, що містять інформацію/відомості з питань, які є предметом інспекційного відвідування з метою перевірки їх відповідності нормам законодавства та отримувати завірені об'єктом відвідування їх копії або витяги;

3) наодинці або у присутності свідків ставити керівнику та/або працівникам об'єкта відвідування, іншим особам, що володіють необхідною інформацією, запитання, що стосуються законодавства про працю, отримувати із зазначених питань усні та/або письмові пояснення;

4) за наявності ознак кримінального правопорушення та/або створення загрози безпеці інспектора праці залучати працівників правоохоронних органів;

5) на надання робочого місця з можливістю ведення конфіденційної розмови з працівниками щодо предмета інспекційного відвідування;

6) фіксувати проведення інспекційного відвідування засобами аудіо-, фото- та відеотехніки;

7) отримувати від органів державної влади, об'єктів відвідування інформацію та матеріали, необхідні для проведення інспекційного відвідування.

11. Вимога інспектора праці про надання об'єктом відвідування для ознайомлення документів та/або їх копій або витягів з документів, пояснень, доступу до всіх видів приміщень, організації робочого місця, внесена в межах повноважень, є обов'язковою для виконання.

12. Інспекторам праці забороняється:

1) виступати посередниками, арбітрами чи експертами під час розгляду індивідуальних або колективних трудових спорів;

2) підміняти працівників об'єкта відвідування під час проведення розрахунків або перерахунків розмірів належних працівникам коштів, готувати висновки про відповідність або невідповідність нормативних актів об'єкта відвідування вимогам нормативно-правових актів з метою їх подальшої передачі працівникам (у тому числі звільненим), іншим особам чи органам;

3) проводити інспекційні відвідування з метою отримання від об'єкта відвідування будь-яких документів або їх копій для подальшої передачі іншим особам;

4) розглядати та перевіряти питання, яке є предметом розгляду в суді або щодо якого набрало законної сили рішення суду, перевіряти своєчасність, правильність і повноту виконання рішень суду;

5) розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію чи інформацію про виробничі процеси, з якими вони могли ознайомитися під час виконання своїх посадових обов'язків, крім випадків, передбачених законом, у тому числі протягом трьох років після звільнення з посади;

6) розголошувати джерело будь-якої скарги, доведеної до їх відома, на недоліки або порушення і повідомляти об'єкту відвідування або його представнику про те, що відвідування було проведено у зв'язку з отриманням такої скарги;

7) вилучати в об'єктів відвідування оригінали їх фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, а також комп'ютери та їх частини;

8) проводити інспекційне відвідування понад строки, визначені пунктом 9 цього Порядку.

13. Під час проведення інспекційного відвідування об'єкт відвідування має право:

1) перевіряти в інспектора праці наявність службового посвідчення;

2) одержувати копію направлення на проведення інспекційного відвідування;

3) не допускати до проведення інспекційного відвідування у разі:

відсутності службового посвідчення;

якщо на офіційному веб-сайті Держпраці не оприлюднено уніфікованої форми акта інспекційного відвідування;

4) вимагати припинення інспекційного відвідування у разі перевищення визначеного пунктом 9 цього Порядку максимального строку здійснення такого заходу;

5) подавати в письмовій формі свої пояснення, зауваження до акта;

6) вимагати від інспектора праці внесення запису про проведення інспекційного відвідування до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності) перед наданням акта для підпису об'єктом відвідування або уповноваженою ним посадовою особою;

7) перед підписанням акта інспекційного відвідування бути поінформованим про свої права та обов'язки;

8) вимагати від інспектора праці додержання вимог законодавства;

9) вимагати нерозголошення комерційної таємниці або конфіденційної інформації об'єкта відвідування;

10) оскаржувати в установленому законодавством порядку неправомірні дії інспектора праці;

11) отримувати консультативну допомогу від інспектора праці з метою запобігання порушенням під час проведення інспекційних відвідувань;

12) фіксувати проведення інспекційного відвідування засобами аудіо-, фото- та відеотехніки;

13) вимагати нерозголошення інформації, що становить комерційну таємницю або є конфіденційною інформацією об'єкта відвідування;

14) оскаржувати відповідно до пункту 26 цього Порядку припис та / або вимогу інспектора праці.

14. У разі створення об'єктом відвідування перешкод у діяльності інспектора праці (відмова у допуску до проведення відвідування (ненадання на письмову вимогу інспектора праці інформації, необхідної для проведення інспекційного відвідування; перешкода в

реалізації інших прав, передбачених пунктом 10 цього Порядку), відсутності об'єкта відвідування або уповноваженої ним особи за місцезнаходженням (адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, інших документах, що стали підставою для проведення відвідування), відсутності документів, ведення яких передбачено законодавством про працю, перевищення строків проведення інспекційного відвідування, визначених пунктом 9 цього Порядку, складається акт про неможливість проведення інспекційного відвідування із зазначенням відповідних підстав, який у разі можливості підписується об'єктом відвідування або іншою уповноваженою ним особою.

15. Копія акта, зазначеного у пункті 14 цього Порядку, надсилається органам, яким підпорядкований об'єкт відвідування (за наявності), для вжиття заходів з усунення перешкод і забезпечення присутності об'єкта відвідування за своїм місцезнаходженням.

Складення акта інспекційного відвідування, припису та прийняття рішень за результатами інспекційного відвідування

16. За результатами інспекційного відвідування складаються акт інспекційного відвідування (далі - акт), і в разі виявлення порушень вимог законодавства про працю - припис щодо їх усунення та попередження про відповідальність за порушення законодавства про працю.

17. Акт складається в останній день інспекційного відвідування у двох примірниках, які підписуються інспектором праці, що його проводив, та об'єктом відвідування або уповноваженою ним особою.

Один примірник акта залишається в об'єкта відвідування.

18. Якщо об'єкт відвідування не погоджується з викладеною в акті інформацією, акт підписується із зауваженнями, які є його невід'ємною частиною.

Зауваження можуть бути подані об'єктом відвідування не пізніше трьох робочих днів з дня, що настає за днем підписання акта. Письмова вмотивована відповідь на зауваження надається інспектором праці не пізніше ніж через три робочих дні з дати їх надходження.

19. Матеріали, зафіксовані засобами аудіо-, фото- та відеотехніки в ході інспекційних відвідувань, долучаються до акта у паперовому або електронному вигляді на дисках для лазерних систем зчитування, на яких проставляється номер і дата складення акта. Про долучення таких матеріалів робиться відмітка в акті.

20. Припис є обов'язковою для виконання у визначені строки письмовою вимогою інспектора праці про усунення об'єктом відвідування порушень вимог законодавства про працю, виявлених під час інспекційного відвідування.

21. Припис вноситься об'єкту відвідування не пізніше ніж протягом наступного робочого дня після підписання акта (відмови від підписання), а в разі наявності зауважень - наступного дня після їх розгляду.

Припис складається у двох примірниках, які підписуються інспектором праці, який проводив інспекційне відвідування, та об'єктом відвідування або уповноваженою ним особою.

Один примірник припису залишається в об'єкта відвідування.

22. Стан виконання припису перевіряється після закінчення зазначеного в ньому строку виконання. Якщо об'єкт відвідування не надав відповіді або надав її в обсязі, недостатньому для підтвердження факту виконання припису, проводиться інспекційне відвідування з підстави, наведеної у підпункті 8 пункту 5 цього Порядку.

23. У разі відмови об'єкта відвідування або уповноваженою ним особою від підписання або у разі неможливості особистого вручення акта та/або припису акт та припис складаються одночасно у трьох примірниках.

Два примірники акта та припису не пізніше ніж протягом наступного робочого дня надсилаються об'єкту відвідування за адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, рекомендованим листом з описом документів у ньому та з повідомленням про вручення. На примірнику акта та припису, що залишаються в інспектора праці, зазначаються реквізити поштового повідомлення, яке долучається до матеріалів інспекційного відвідування.

Об'єкт відвідування зобов'язаний повернути інспектору праці нарочно або поштовим відправленням з описом вкладення підписаний примірник акта та припису не пізніше ніж через три робочих дні з дати його отримання.

У разі ненадходження протягом семи робочих днів з дня, що настає за днем відправлення об'єкту відвідування, підписаного примірника акта та припису складається акт про відмову від підпису у двох примірниках, один з яких надсилається об'єкту відвідування рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Застосування заходів впливу у зв'язку з порушенням законодавства про працю, оскарження припису або вимоги інспектора праці

24. У разі наявності порушень вимог законодавства про працю, зафіксованих актом, після розгляду зауважень об'єкта відвідування до нього (у разі їх надходження) інспектор праці проводить аналіз матеріалів інспекційного відвідування, за результатами якого вносить припис та вживає заходів до притягнення винної у допущенні порушень посадової особи до встановленої законом відповідальності.

25. Заходи до притягнення об'єкта відвідування та його посадових осіб до відповідальності за використання праці неформованих працівників вживаються одночасно із внесенням припису незалежно від факту усунення виявлених порушень у ході інспекційного відвідування.

26. Припис або вимога інспектора праці можуть бути оскаржені відповідно у 10-денний та одnodенний строк з дати їх отримання до керівника або заступника керівника відповідного територіального органу Держпраці.

У разі незгоди з рішенням керівника або заступника керівника відповідного територіального органу Держпраці таке рішення може бути оскаржене до Голови або заступника Голови Держпраці.

Подання в установлений строк скарги тимчасово припиняє виконання припису або вимоги інспектора праці.

Скарга розглядається у 30-денний строк з дня, що настає за днем її надходження, якщо інше не встановлено законом.

На час розгляду скарги рішенням керівника або заступника органу контролю проведення інспекційного відвідування зупиняється.

За результатами розгляду скарг приписи, вимоги інспектора праці можуть бути скасовані повністю або в окремій частині.

Забезпечення об'єкта відвідування та його працівників інформацією та консультаціями щодо найбільш ефективних способів додержання законодавства про працю

27. З метою запобігання порушенням законодавства про працю роботодавці можуть ініціювати проведення інспекторами праці регулярних інформаційно-роз'яснювальних кампаній щодо найбільш ефективних способів додержання норм законодавства про працю з питань оформлення трудових відносин, захисту і поновлення трудових прав працівників.

28. Інспектор праці самостійно приймає рішення про необхідність відвідування роботодавця з метою інформування його та працівників про найбільш ефективні способи додержання законодавства з питань оформлення трудових відносин, моніторингу стану його додержання.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до Порядку здійснення державного нагляду та
контролю за додержанням законодавства про працю»

1. Резюме

Метою прийняття проєкту постанови «Про внесення змін до Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю» (далі – проєкт постанови) є запровадження нових механізмів здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, зменшення тиску на роботодавців та забезпечення додержання законодавства про працю.

Проектом акта пропонується, зокрема, внести зміни до чинної редакції Порядку здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 823 затверджено Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю (далі – Порядок контролю).

Водночас, згідно з вимогами частини четвертої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) заходи державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення здійснюються у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами.

Україною ратифіковано конвенції Міжнародної організації праці (далі – МОП), які визначають, зокрема, спосіб здійснення контролю за додержанням законодавства про працю (Конвенція МОП № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, яка ратифікована Законом України від 08.09.2004 № 1985-IV (далі – Конвенція МОП № 81) та Конвенція МОП № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, яка ратифікована Законом України від 08.09.2004 № 1986-IV (далі – конвенція МОП № 129).

Проте, діюча редакція Порядку контролю не у повній мірі відповідає вимогам норм Закону та чітко не визначає особливості міжнародних договорів, що призводить до неоднозначного їх тлумачення та застосування, як зі сторони інспекторів праці при здійсненні заходів контролю за

додержанням законодавства про працю, так зі сторони роботодавців, у яких такий контроль здійснюється.

Згідно з частиною першою статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про міжнародні договори України» чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства.

Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Таким чином, потребують удосконалення врегулювання питання визначення порядку здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю з урахуванням вимог Закону, конвенцій МОП № 129 та № 81.

3. Суть проєкту акта

Проєктом постанови передбачається, зокрема, внести зміни до чинної редакції Порядку здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю, шляхом запровадження нових механізмів здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, зменшення тиску на роботодавців та забезпечення додержання законодавства про працю.

4. Вплив на бюджет

Реалізація проєкту постанови не потребуватиме додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України.

4¹. Відповідність законодавству у сфері державної допомоги

Проєкт постанови не стосується надання державної допомоги суб'єктам господарювання.

5. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт постанови розміщено на офіційному веб-сайті Мінекономіки www.me.gov.ua (розділ Документи; підрозділ Обговорення проєктів документів) для громадського обговорення, надання зауважень та пропозицій

відповідно до статті 5 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Реалізація проекту постанови матиме вплив на усіх суб'єктів господарювання, в тому числі на суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом), які використовують найману працю. Прогноз впливу додається.

6. Позиція заінтересованих органів

Відповідно до пункту 2 § 40 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 проект постанови потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством соціальної політики України, Державною регуляторною службою України та проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

7. Підстава розроблення проекту акта

Проект постанови розроблено на виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої постановою Верховною Радою України № 188-ІХ від 04 жовтня 2019 року, а також Указу Президента України № 713/2019 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції».

Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України

Тимофій МИЛОВАНОВ

«29» листопада 2019 р.

Додаток 1

до пояснювальної записки до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю»

Прогноз впливу

реалізації проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю» (далі – проєкт постанови) на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. Проєкт постанови спрямований на удосконалення процедури та встановлення єдиних вимог до організації здійснення контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятості населення відповідно до вимог Закону, Конвенцій № 81 та 129; забезпечення ефективного здійснення Держпраці та її територіальними органами повноважень, визначених частиною першою статті 259 КЗпП України; зменшення тиску на роботодавців та зменшення кількості випадків порушень прав працівників у зв'язку з певними діями або бездіяльністю роботодавців; стимулювання роботодавців до виконання вимог законодавства про працю та зайнятості населення.

2. Прогноз впливів на ключові інтереси заінтересованих сторін.

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому або якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта призведе до очікуваного впливу)
		короткостроковий вплив (до року)	середньостроковий вплив (більше року)	
Суб'єкти господарювання, в тому числі суб'єкти малого підприємництва (малих та мікропідприємств)	Дозволяє державним інспекторам праці ефективно здійснювати контрольну діяльність, таким чином зменшуючи можливість безконтрольного порушення трудових прав працівників та	Позитивний. Зменшення кількості найманих працівників, що виконують роботу без оформлення. Зменшення кількості	середньостроковий вплив (більше року) Позитивний. Зменшення кількості найманих працівників, що виконують роботу без оформлення. Зменшення кількості	Прийняття проекту постанови дозволить здійснювати державний нагляд та контроль за додержанням законодавства про працю та зайнятості населення.

<p>разом), які використовують найману працю.</p>	<p>мінімізувати державного та місцевих бюджетів від несплати податку на доходи фізичних осіб та пенсійного фонду України від несплати єдиного соціального внеску без додаткового тиску на бізнес.</p>	<p>випадків порушень прав працівників, визначених законодавством про працю та зайнятість населення. Зменшення кількості звернень щодо порушення суб'єктами господарювання та/або фізичними особами вимог законодавства про працю та зайнятість населення.</p>	<p>випадків порушень прав працівників, визначених законодавством про працю та зайнятість населення. Зменшення кількості звернень щодо порушення суб'єктами господарювання та/або фізичними особами вимог законодавства про працю та зайнятість населення.</p>	<p>Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки основним регуляторним актом у даній сфері має бути порядок здійснення відповідних заходів нагляду та контролю відповідно до вимог статті 259 КЗпП України, Закону та особливосте, визначених Конвенціями № 81 та № 129.</p>
<p>Підприємства, установи, організації чи їхні відокремлені підрозділи, що мають право на проведення сертифікації органічного виробництва</p>	<p>Забезпечить можливість Держпраці та її територіальних органів виконувати свої функції, в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, що також сприятиме забезпеченню дотримання вимог законодавства про працю без створення додаткового тиску на бізнес. Розповсюджується на юридичних осіб (включаючи їхні структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами) та фізичних осіб, які</p>	<p>Позитивний. Прийняття акта дозволить Україні виконати взяті на себе зобов'язання за міжнародними договорами. Також сприятиме наповненню державного та місцевих бюджетів. Додаткові надходження плануються від зменшення кількості працівників, що виконують роботи без оформлення трудових відносин та накладення штрафів на</p>	<p>Позитивний. Прийняття акта дозволить Україні виконати взяті на себе зобов'язання за міжнародними договорами. Також сприятиме наповненню державного та місцевих бюджетів. Додаткові надходження плануються від зменшення кількості працівників, що виконують роботи без оформлення трудових відносин та накладення штрафів на</p>	<p>Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки основним регуляторним актом у даній сфері має бути порядок здійснення відповідних заходів нагляду та контролю відповідно до вимог статті 259 КЗпП України, Закону та особливосте, визначених Конвенціями № 81 та № 129.</p>

	<p>використовують найману працю, а також суб'єктів господарювання, що провадять діяльність з надання послуг із посередництва у працевлаштуванні в Україні або за кордоном, наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця.</p>	<p>штрафів на роботодавців, що використовують найману працю без оформлення.</p>	<p>роботодавців, що використовують найману працю без оформлення.</p>	
--	--	---	--	--

**Аналіз регуляторного впливу
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до
Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням
законодавства про працю»**

I. Визначення проблеми

Повноваження Державної служби України з питань праці (далі – Держпраці) щодо здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю визначені Кодексом законів про працю України (далі – КЗпП України).

Так, частиною першою статті 259 КЗпП України визначено, що державний нагляд та контроль за додержанням законодавства про працю юридичними особами незалежно від форми власності, виду діяльності, господарювання, фізичними особами-підприємцями, які використовують найману працю, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 823 затверджено Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю (далі – Порядок контролю).

Водночас, згідно з вимогами частини четвертої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) заходи державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення здійснюються у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами.

Україною ратифіковано конвенції Міжнародної організації праці (далі – МОП), які визначають, зокрема, спосіб здійснення контролю за додержанням законодавства про працю (Конвенція МОП № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, яка ратифікована Законом України від 08.09.2004 № 1985-IV (далі – Конвенція МОП № 81) та Конвенція МОП № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, яка ратифікована Законом України від 08.09.2004 № 1986-IV (далі – Конвенція МОП № 129).

Проте, діюча редакція Порядку контролю не у повній мірі відповідає вимогам норм Закону та чітко не визначає особливості міжнародних договорів, що призводить до неоднозначного їх тлумачення та застосування, як зі сторони інспекторів праці при здійсненні заходів контролю за додержанням законодавства про працю, так зі сторони роботодавців, у яких такий контроль здійснюється.

Згідно з частиною першою статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про міжнародні договори України» чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, застосовуються у порядку, передбаченому

для норм національного законодавства.

Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Таким чином, потребують удосконалення врегулювання питання визначення порядку здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю з урахуванням вимог Закону, конвенцій МОП № 129 та № 81.

Розроблений проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 823» (далі – проект акта), перш за все спрямований на удосконалення механізмів здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, зменшення тиску на роботодавців та забезпечення додержання законодавства про працю.

Проектом акта пропонується, внести зміни до чинної редакції Порядку здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю, якими зокрема передбачити, що заходи державного контролю за додержанням законодавства про працю, крім заходів, з питань виявлення неоформлених трудових відносин, здійснюються відповідно до вимог Закону.

При здійсненні заходів державного контролю за додержанням законодавства про працю в частині виявлення неоформлених трудових відносин будуть враховані положення Конвенції МОП № 129 та Конвенції МОП № 81.

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкт господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, а у статті 259 КЗпП України чітко визначено, що порядок контролю за додержанням законодавства про працю визначає Кабінет Міністрів України. Отже, ринок не регулює це питання. Також проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки основним регуляторним актом у даній сфері має бути Закон, а особливості виписані в окремому нормативно-правовому акті.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання, що безпосередньо пов'язані з розв'язанням проблеми, є:

удосконалення процедури та встановлення єдиних вимог до організації здійснення контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення відповідно до вимог Закону, Конвенцій № 81 та 129;

забезпечення ефективного здійснення Держпраці та її територіальними органами повноважень, визначених частиною першою статті 259 КЗпП України;

зменшення тиску на роботодавців та зменшення кількості випадків порушень прав працівників у зв'язку з певними діями або бездіяльністю роботодавців;

стимулювання роботодавців до виконання вимог законодавства про працю та зайнятість населення.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
1-Перша альтернатива	<p>Збереження чинного регулювання.</p> <p>На сьогодні питання щодо здійснення заходів контролю за додержанням законодавства про працю регулюється не у відповідності до вимог Закону та не враховують у повній мірі особливостей визначених у конвенціях МОП № 129 та № 81.</p> <p>Зазначене призводить до неоднозначного тлумачення та застосування Порядку контролю, як зі сторони інспекторів праці при здійсненні заходів контролю за додержанням законодавства про працю, так зі сторони роботодавців, у яких такий контроль здійснюється.</p> <p>Враховуючи вищезазначене, виникла необхідність вдосконалення Порядку контролю та встановлення єдиних вимог до організації здійснення такого контролю з урахуванням особливостей, визначених у конвенціях МОП № 81 та №129.</p>
2-Друга альтернатива	<p>Визначити особливості здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю шляхом внесення змін до діючої редакції Порядку контролю.</p> <p>Даний проект акта Кабінету Міністрів України чітко регламентує особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, врегульовує права і обов'язки представників Держпраці та роботодавця під час проведення заходів державного нагляду (контролю) з урахуванням особливостей, визначених міжнародними договорами.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати (втрати)
1-Перша альтернатива	Відсутні. Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки основним регуляторним актом у даній сфері має бути порядок здійснення відповідних заходів нагляду та контролю відповідно до вимог статті 259 КЗпП України, Закону та особливостей, визначених Конвенціями № 81 та № 129.	Неможливість належно виконувати покладені Законом на Держпраці функції та повноваження щодо здійснення контролю за додержанням законодавства про працю.
Друга альтернатива	Забезпечить можливість Держпраці та її територіальних органів виконувати свої функції, в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, що також сприятиме забезпеченню дотримання вимог законодавства про працю без створення додаткового тиску на бізнес. Розповсюджується на юридичних осіб (включаючи їхні структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами) та фізичних осіб, які використовують найману працю, а також суб'єктів господарювання, що провадять діяльність з надання послуг із посередництва у працевлаштуванні в Україні або за кордоном, наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця.	Додаткові витрати держави у зв'язку з запровадженням запропонованої редакції проекту акта не виникають, оскільки відповідне фінансування на реалізацію державних функцій у сфері захисту трудових прав працівників передбачається державним бюджетом.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	446 одн.	16476 одн.	1 822 671 одн.	1 764 737 одн.	*1 839 593 одн.

Проект акта розповсюджується на усіх суб'єктів господарювання за умови використання ними праці найманих працівників.

Відповідно до інформації Державної служби статистики України наведеної у статистичному звіті „Показники структурної статистики по суб'єктах господарювання з розподілом за їх розмірами” (http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/fin/osp/osp_u/osp_u.htm) загальна кількість суб'єктів господарювання в Україні у 2018 році складала 1839593 суб'єктів.

Середньооблікова чисельність державних інспекторів з питань праці, які можуть здійснювати заходи контролю щодо додержання законодавства про працю та зайнятості населення становить близько 700 чоловік. З практики проведення інспекційних відвідувань з питань додержання законодавства про працю, один державний інспектор праці в рік може провести в середньому близько

60 таких заходів. Виходячи з наведеного, за один рік інспектуваннями може бути охоплено до 42 000 суб'єктів господарювання. За такої інтенсивності інспекційних заходів один суб'єкт господарювання може бути перевірений інспекторами праці Держпраці не частіше ніж один раз на 42 роки.

Оскільки кількість інспекторів праці органів місцевого самоврядування та об'єднаних територіальних громад встановлюється відповідними радами, тому визначити кількість заходів контролю, яка може бути проведена, можливо лише за відносними розрахунками.

Так, станом на травень 2019 року в Україні зареєстровано 147 міст обласного значення та 749 об'єднаних територіальних громад.

У разі прийняття відповідними радами рішень про уповноваження на здійснення функцій контролю хоча б однієї посадової особи виконавчих органів рад, загальна кількість інспекторів виконавчих органів відповідних рад становитиме 896 інспекторів. За умови продуктивності праці, аналогічної до інспекторів праці Держпраці, то кількість суб'єктів господарювання, яка на відповідних територіях може бути охопленою заходами контролю, становитиме 53 760.

За такої інтенсивності інспекційних заходів один суб'єкт господарювання може бути перевірений інспекторами праці Держпраці та виконавчих органів відповідних рад не частіше ніж один раз на 18 років.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1-Перша альтернатива	Для суб'єктів господарювання, що дотримуються вимог законодавства, вигоди відсутні, оскільки суб'єкти господарювання, що використовують найману працю без оформлення, отримують економічну вигоду відносно інших суб'єктів у зв'язку з можливістю здешевлення вартості праці через несплату податків та зборів, а також витрат пов'язаних з забезпеченням належних та здорових умов праці.	Суб'єкти господарювання, що дотримуються вимог законодавства, зазнають втрат через недобросовісну конкуренцію зі сторони суб'єктів господарювання, що використовують найману працю без оформлення.
2-га альтернатива	Проект дозволяє державним інспекторам праці ефективно здійснювати контрольну діяльність, таким чином зменшуючи можливості безконтрольного порушення трудових прав працівників та мінімізувати втрати державного та місцевих бюджетів від несплати податку на доходи фізичних осіб та пенсійного фонду України від несплати єдиного соціального внеску без додаткового тиску на бізнес.	Здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення, що пропонується проектом акта, не призведе до виникнення додаткових витрат, у порівнянні до діючого механізму здійснення.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
--	-----------------------------

Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до цього аналізу впливу регуляторного впливу (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	2 088 110,2
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до цього аналізу впливу регуляторного впливу (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	2 088 110,2

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблем)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	При цій альтернативі не будуть розв'язані проблеми, визначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу
Альтернатива 2	4	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання усіх проблем, що визначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу. Витрати суб'єктів господарювання при цій альтернативі є найоптимальнішими.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні.	Неприведення методів роботи державних інспекторів праці до вимог Конвенцій № 81 та 129 призведе до порушення міжнародних договорів стороною в яких є Україна. Так, зокрема: Конвенції № 81 Міжнародної організації праці 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, ратифікованої Законом від 08.09.2004 № 1985-IV, Конвенції Міжнародної організації праці № 129	Рейтинг 1 бал присвоєний у зв'язку з тим, що альтернатива обумовлює низьку ефективність здійснення контролю у зазначеній сфері та його невідповідність вимогам Закону та не визначає особливості, визначені в

		<p>1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, ратифікованої Законом № 1986-IV від 08.09.2004, статті 291 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, статті 13.5 Угоди про вільну торгівлю між Україною та Канадою.</p> <p>Крім того діючі на сьогодні механізми роботи державних інспекторів праці не дають можливості проводити ефективну роботу у сфері виявлення неоформленої найманої праці.</p>	<p>Конвенціях № 81 та № 129.</p>
<p>Альтернатив а 2</p>	<p>Можливість ефективніше виконувати покладені законодавством на Держпраці функції у тому числі щодо проведення роботи, спрямованої на попередження виникненню порушень.</p> <p>Прийняття акта дозволить Україні виконати взяті на себе зобов'язання за міжнародними договорами.</p> <p>Також сприятиме наповненню державного бюджету.</p> <p>Додаткові надходження плануються від зменшення кількості працівників, що виконують роботи без оформлення трудових відносин та накладення штрафів на роботодавців, що використовують</p>	<p>Здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення, що пропонується проектом Порядку, не призведе до виникнення додаткових витрат, у порівнянні до механізму здійснення зазначених функцій на сьогодні.</p>	<p>Рейтинг 4 бала присвоєний, оскільки ця альтернатива забезпечить можливість ефективніше виконувати покладені законодавством на Держпраці функції у тому числі щодо проведення роботи, спрямованої на попередження виникненню порушень.</p> <p>Прийняття акта дозволить Україні виконати взяті на себе зобов'язання за міжнародними договорами.</p> <p>Також сприятиме наповненню державного бюджету.</p> <p>Додаткові надходження плануються від зменшення</p>

	найману працю без оформлення.		кількості працівників, що виконують роботи без оформлення трудових відносин та накладення штрафів на роботодавців, що використовують найману працю без оформлення.
--	-------------------------------	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Переваги відсутні.	x
Альтернатива 2 Обраний спосіб	<p>Причини для відмови відсутні, обрана альтернатива приведе до ефективнішого виконання покладених законодавством на Держпраці та її територіальних органів функцій, у тому числі щодо проведення роботи, спрямованої на попередження виникненню порушень.</p> <p>Прийняття акта дозволить Україні виконати взяті на себе зобов'язання за міжнародними договорами.</p> <p>Також сприятиме наповненню державного та місцевих бюджетів.</p> <p>Додаткові надходження плануються від зменшення кількості працівників, що виконують роботи без оформлення трудових відносин та накладення штрафів на роботодавців, що використовують найману працю без оформлення.</p>	x

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

З метою виконання вимог статті 259 КЗпП України, Закону та Конвенцій № 81 та 129, Держпраці пропонується затвердити запропонований проект акта.

Проектом акта визначені механізми здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.

При вирішенні проблеми, пов'язаної з врегулюванням зазначеного завдання пропонується вирішити наступні питання:

- 1) виконання вимог Закону та особливостей, визначених в ратифікованих Україною Конвенціях № 81 та 129;
- 2) виконання вимоги статті 259 КЗпП України щодо необхідності визначення порядку державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю актом Кабінету Міністрів України;
- 3) зменшення регуляторного навантаження на роботодавця, у ході здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю;
- 4) підвищення ефективності здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю;
- 5) попередження порушень законодавства про працю без створення додаткового тиску на роботодавців.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Регуляторний акт розповсюджується на усіх суб'єктів господарювання, в тому числі на суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом), які використовують найману працю.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Оскільки регуляторний акт розроблено на виконання вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та Кодексу законів про працю України, його дія поширюється на необмежений термін і обмежується дією зазначених законів.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основними показниками результативності прийняття регуляторного акта є:

зменшення кількості найманих працівників, що виконують роботу без оформлення трудових відносин;

зменшення кількості випадків порушень прав працівників, визначених законодавством про працю та зайнятість населення;

зменшення кількості звернень щодо порушення суб'єктами господарювання та/або фізичними особами вимог законодавства про працю та зайнятість населення.

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта, – дія акта поширюється на всіх суб'єктів господарювання, які використовують працю найманих працівників.

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – витрати суб'єктів господарювання пов'язані лише із підготовкою пакету документів (копіюванням) та адмініструванням заходу контролю;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – середній. Проект та відповідний аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись шляхом аналізу статистичних даних.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено після набрання чинності цим актом, але не пізніше дня з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде проведено через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом.

Періодичні відстеження планується здійснювати раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Спеціальне залучення наукових установ не передбачається.

Відстеження також буде здійснюватися шляхом аналізу інформації щодо:

- кількості суб'єктів господарювання, що допустили порушення законодавства про працю та зайнятість населення;
- кількості скарг громадян, щодо порушення їх прав, визначених законодавством про працю та зайнятість населення;
- кількості скарг на результати здійснених заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

Тимофій МИЛОВАНОВ

29 листопада 2019 р.

Додаток 1 до аналізу регуляторного впливу проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 823»

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, визначені для альтернативи 1 (збереження чинного регулювання)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0.00	0.00
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0.00	0.00
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0.00	0.00
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	125,65	125,65
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0.00	0.00
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	7,75	7.75
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0.00	0.00
8	Інше (уточнити), гривень	0.00	0.00
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	133,40	0.00
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	15 653	15 653
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	2 088 110,2	2 088 110,2

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

* *Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).*

** *Розрахунок вартості 1 людино-години як для великих, середніх підприємств, так і для підприємств малого бізнесу (юридичні особи) та для фізичних осіб - підприємців є аналогічним.*

Для розрахунку використовується мінімальний розмір заробітної плати. За Законом України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” у 2019 році мінімальна заробітна плата у місячному розмірі з 01.01.2019 становить 4173 гривні, у погодинному розмірі – 25,13 гривні.

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (інспекційних відвідувань, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	**5 години × 25,13 грн. = 125,65	0	125,65	125,65

* *Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.*

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років

	на експертизи, тощо)	(за рік - стартовий)		
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	7,75	0	0

Під оборотними активами розуміється витрати на папір та копіювання первинних документів, необхідних для проведення інспекційного заходу. За основу для підготовки необхідного пакету документів в середньому використовується біля 25 арк. паперу (копії відомостей нарахування та виплати заробітної плати, копії документів щодо прийняття та звільнення з роботи, надання відпусток, переведення та інші). Середня ціна 1 арк. паперу становить 0,31 гривень.

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, визначені для альтернативи 2 (обраний спосіб)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0.00	0.00
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0.00	0.00
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0.00	0.00
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	125,65	125,65
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0.00	0.00
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	7,75	7.75
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0.00	0.00
8	Інше (уточнити), гривень	0.00	0.00
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	133,40	0.00

10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	15 653	15 653
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	2 088 110,2	2 088 110,2

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

** Розрахунок вартості 1 людино-години як для великих, середніх підприємств, так і для підприємств малого бізнесу (юридичні особи) та для фізичних осіб - підприємців є аналогічним.

Для розрахунку використовується мінімальний розмір заробітної плати. За Законом України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” у 2019 році мінімальна заробітна плата у місячному розмірі з 01.01.2019 становить 4173 гривні, у погодинному розмірі – 25,13 гривні

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років

Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	**5 години × 25,13 грн. = 125,65	0	125,65	125,65
--	----------------------------------	---	--------	--------

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	7,75	0	0

Під оборотними активами розуміється витрати на папір та копіювання первинних документів, необхідних для проведення інспекційного заходу. За основу для підготовки необхідного пакету документів в середньому використовується біля 25 арк. паперу (копії відомостей нарахування та виплати заробітної плати, копії документів щодо прийняття та звільнення з роботи, надання відпусток, переведення та інші). Середня ціна 1 арк. паперу становить 0,31 гривень.

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю»

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст (положення) законодавчого акту України з урахуванням запропонованих змін
<p style="text-align: center;">ПОРЯДОК</p> <p style="text-align: center;">здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю</p> <p style="text-align: center;">Загальні питання</p> <p>1. Цей Порядок визначає процедуру здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю юридичними особами (включаючи їх структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами) та фізичними особами, які використовують найману працю (далі - об'єкт відвідування), з урахуванням особливостей, визначених Конвенцією Міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV, Конвенцією Міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1986-IV, та Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (далі - Закон).</p> <p style="text-align: center;">Частина відсутня</p>	<p style="text-align: center;">ПОРЯДОК</p> <p style="text-align: center;">здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю</p> <p style="text-align: center;">Загальні питання</p> <p>1. Цей Порядок визначає процедуру здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю юридичними особами (включаючи їх структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами) та фізичними особами, які використовують найману працю (далі - об'єкт відвідування), з урахуванням особливостей, визначених Конвенцією Міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV, Конвенцією Міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1986-IV, та Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (далі - Закон).</p> <p style="text-align: center;">Заходи державного контролю за додержанням законодавства про працю, крім заходів, з питань виявлення неформальних трудових відносин, здійснюються відповідно до вимог частин 4,5 статті 2 Закону.</p> <p>2. Заходи державного контролю за додержанням законодавства про працю здійснюються у формі інспекційних відвідувань, що проводяться інспекторами праці Держпраці та її територіальних органів.</p>

Заходи контролю за додержанням законодавства про працю здійснюються інспекторами праці виконавчих органів міських рад міст обласного значення та сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад (з питань своєчасної та у повному обсязі оплати праці, дотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці, оформлення трудових відносин) (далі - виконавчі органи рад) у формах, визначених абзацом першим цього пункту.

3. Інспекторами праці є посадові особи Держпраці та її територіальних органів, виконавчих органів рад (далі - органи контролю), посадовими обов'язками яких передбачено повноваження щодо здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю (далі - контрольні повноваження).

Контрольні повноваження інспектора праці підтверджується службовим посвідченням встановленої Мінісоцполітики форми, що видається Держпраці.

Держпраці веде реєстр виданих службових посвідчень інспекторів праці (далі - реєстр).

Підставою для видачі службового посвідчення інспектора праці посадовій особі виконавчого органу ради є лист сільського, селищного, міського голови, до якого додається заповнена картка обліку даних інспектора праці відповідно до форми, затвердженої Мінісоцполітики.

Службове посвідчення, щодо якого відсутня інформація в реєстрі, вважається недійсним.

Про втрату службового посвідчення інспектор праці невідкладно повідомляє Держпраці.

У разі прийняття рішення про скасування службового посвідчення та у разі, коли таке посвідчення зіпсоване чи втрачене, інформація про нього з реєстру виключається.

Заходи контролю за додержанням законодавства про працю здійснюються інспекторами праці виконавчих органів міських рад міст обласного значення та сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад (з питань своєчасної та у повному обсязі оплати праці, дотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці, оформлення трудових відносин) (далі - виконавчі органи рад) у формах, визначених абзацом першим цього пункту.

3. Інспекторами праці є посадові особи Держпраці та її територіальних органів, виконавчих органів рад (далі - органи контролю), посадовими обов'язками яких передбачено повноваження щодо здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю (далі - контрольні повноваження).

Контрольні повноваження інспектора праці підтверджується службовим посвідченням встановленої форми, що видається Держпраці та її територіальними органами.

Підставою для видачі службового посвідчення інспектора праці посадовій особі виконавчого органу ради є лист сільського, селищного, міського голови, до якого додається заповнена картка обліку даних інспектора праці відповідно до форми, затвердженої Мінісоцполітики.

Держпраці оприлюднює інформацію про видані службові посвідчення інспекторів праці.

Службове посвідчення, щодо якого не оприлюднена інформація, вважається недійсним.

Про втрату службового посвідчення інспектор праці невідкладно повідомляє Держпраці.

У разі прийняття рішення про скасування службового посвідчення та у разі, коли таке посвідчення зіпсоване чи втрачене, інформація про нього з оприлюдненого переліку посвідчень виключається.

4. **Форми акта інспекційного відвідування (невійзного інспектування), в якому визначається перелік питань, що підлягають інспектуванню, довідки про стан додержання законодавства про працю, припису, вимоги інспектора праці затверджуються Мінісоцполітики.**

Порядок складення та форми журналів, інструкції з оформлення документів, що складаються під час підготовки, в ході та за результатами інспекційного відвідування, невійзного інспектування, порядок повідомної рестрації інспекційних відвідувань та рішень інспектора праці про відвідування роботодавця, передбачене пунктом 33 цього Порядку, визначаються Держпраці.

Форми службового поведіння інспектора праці, акта, довідки, припису, вимоги інспектора праці, перелік питань, що підлягають інспектуванню, оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держпраці.

Організація та проведення інспекційних відвідувань та невійзних інспектувань

5. Інспекційні відвідування проводяться з таких підстав:

1) за зверненням працівника про порушення стосовно нього законодавства про працю;

2) за зверненням фізичної особи, стосовно якої порушено правила оформлення трудових відносин;

3) за рішенням керівника органу контролю про проведення інспекційних відвідувань виключно з питань виявлення неоформлених трудових відносин, прийнятим за результатами аналізу інформації, отриманої із засобів масової інформації, інших джерел, доступі до яких не обмежений законодавством, та джерел, зазначених у підпунктах 1, 2, 4-7 цього пункту;

4) за рішенням суду;

4. Уніфікована форма акта інспекційного відвідування, в якому визначається вичерпний перелік питань, що підлягають інспектуванню, припису, попередження, вимоги інспектора праці затверджуються в установленому порядку та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держпраці.

Порядок повідомної рестрації інспекційних відвідувань та рішень інспектора праці про відвідування роботодавця, передбачене пунктом 28 цього Порядку, визначаються Держпраці.

Організація та проведення інспекційних відвідувань

5. Підставами для здійснення інспекційних відвідувань з питань виявлення неоформлених трудових відносин є:

1) звернення працівника про порушення стосовно нього законодавства про працю;

2) звернення фізичної особи, стосовно якої порушено правила оформлення трудових відносин;

3) рішення суду;

4) рішення керівника органу контролю про проведення інспекційних відвідувань, прийняте за результатами аналізу інформації, отриманої із засобів масової інформації, інших джерел, доступі до яких не обмежений законодавством, у тому числі на підставі інформації:

посадових осіб органів державного нагляду (контролю),

<p>5) за повідомленням посадових осіб органів державного нагляду (контролю), правоохоронних органів про виявлені в ході виконання ними повноважень ознак порушення законодавства про працю щодо неоформлення та/або порушення порядку оформлення трудових відносин;</p> <p>б) за інформацією:</p> <p>Держстату та її територіальних органів про наявність заборгованості з виплати заробітної плати;</p> <p>ДПС та її територіальних органів про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - невідповідність кількості працівників роботодавця обсягам виробництва (виконаних робіт, наданих послуг) до середніх показників за відповідним видом економічної діяльності; - факти порушення законодавства про працю, виявлені в ході здійснення повноважень; - факти провадження господарської діяльності без державної реєстрації у порядку, встановленому законом, як суб'єкта господарювання; <p>Пенсійного фонду України та його територіальних органів про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - роботодавців, які нараховують заробітну плату 30 і більше відсоткам працівників менше мінімальної; - роботодавців, в яких стосовно працівників відсутнє повідомлення про прийняття на роботу; - роботодавців, в яких протягом місяця кількість працівників, що працюють на умовах неповного робочого часу, збільшилась на 20 і більше відсотків; - фізичних осіб, які виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами в одного роботодавця більше року; - роботодавців, в яких стосовно працівників відсутні нарахування 	<p>правоохоронних органів про виявлені в ході виконання ними повноважень ознак порушення законодавства про працю щодо неоформлення та/або порушення порядку оформлення трудових відносин;</p> <p>ВИКЛЮЧИТИ</p> <p>ДПС та її територіальних органів про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - невідповідність кількості працівників роботодавця обсягам виробництва (виконаних робіт, наданих послуг) до середніх показників за відповідним видом економічної діяльності; - факти порушення законодавства про працю, виявлені в ході здійснення повноважень; - факти провадження господарської діяльності без державної реєстрації у порядку, встановленому законом, як суб'єкта господарювання; <p>Пенсійного фонду України та його територіальних органів про:</p> <p>ВИКЛЮЧИТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - роботодавців, в яких стосовно працівників відсутнє повідомлення про прийняття на роботу; - роботодавців, в яких протягом місяця кількість працівників, що працюють на умовах неповного робочого часу, збільшилась на 20 і більше відсотків; - фізичних осіб, які виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами в одного роботодавця більше року;
---	--

заробітної плати у звітному місяці, що завершився;

- роботодавців, в яких протягом року не проводилась індексація заробітної плати або сума підвищення заробітної плати становить менше суми нарахованої індексації;

- роботодавців, в яких 30 і більше відсотків фізичних осіб працюють на умовах цивільно-правових договорів;

- роботодавців із чисельністю 20 і більше працівників, в яких протягом місяця відбулося скорочення на 10 і більше відсотків працівників;

7) за інформацією профспілкових органів про порушення прав працівників, які є членами профспілки, виявлених у ході здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю;

8) за дорученням Прем'єр-міністра України;

9) за зверненням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

10) за запитом народного депутата;

11) у разі невиконання вимог припису.

Звернення фізичних осіб, стосовно яких порушено правила оформлення трудових відносин, працівників і роботодавців може бути подане через уповноваженого представника.

Рішення про доцільність проведення відповідних заходів з підстав, визначених підпунктами 5-7 цього пункту та пунктом 31 цього Порядку, приймає керівник органу контролю чи його заступник.

Інспекційні відвідування з підстав, визначених абзацами четвертим, п'ятим, одинадцятим, чотирнадцятим підпункту 6 цього пункту, проводяться виключно з питань виявлення неоформлених трудових відносин.

- роботодавців, в яких 30 і більше відсотків фізичних осіб працюють на умовах цивільно-правових договорів;

- роботодавців із чисельністю 20 і більше працівників, в яких протягом місяця відбулося скорочення на 10 і більше відсотків працівників;

ВИКЛЮЧИТИ

5) доручення Прем'єр-міністра України;

6) звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

7) запит народного депутата;

8) невиконання вимог припису інспектора праці.

Звернення фізичних осіб, стосовно яких порушено правила оформлення трудових відносин, працівників і роботодавців може бути подане через уповноваженого представника.

ВИКЛЮЧИТИ

ВИКЛЮЧИТИ

Інспекційне відвідування або рішення інспектора праці про відвідування роботодавця, передбачене пунктом 33 цього Порядку, підлягає повідомній реєстрації Держпраці чи її територіальним органом до початку їх проведення.

Частина відсутня

6. Під час підготовки до проведення інспекційного відвідування або невідзного інспектування інспектор праці, якщо тільки він не вважає, що це завдасть шкоди інспекційному відвідуванню або невідзному інспектуванню, може одержати інформацію та/або документи, що стосуються предмета інспекційного відвідування або невідзного інспектування, а також шляхом проведення аналізу наявної (загальнодоступної) інформації про стан додержання об'єктом відвідування законодавства про працю.

Документи, одержані під час підготовки до проведення інспекційного відвідування або невідзного інспектування, що містять інформацію про порушення об'єктом відвідування вимог законодавства про працю, допучаються до матеріалів інспекційного відвідування або невідзного інспектування.

7. У разі потреби для участі в інспекційних відвідуваннях інспектором праці можуть залучатися (за згодою об'єкта відвідування або іншої уповноваженої ним посадової особи) представники профспілок, їх організацій та об'єднань профспілок, члени яких працюють на об'єкті відвідування, організації роботодавців та їх об'єднань, державних органів.

8. Про проведення інспекційного відвідування інспектор праці повідомляє об'єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі.

Інспекційне відвідування або рішення інспектора праці про відвідування роботодавця, передбачене пунктом 28 цього Порядку, підлягає повідомній реєстрації Держпраці чи її територіальним органом до початку їх проведення.

Перед реєстрацією інспекційного відвідування роботодавця, щодо якого впродовж попередніх шести календарних місяців здійснювались інспекційні відвідування, керівник органу контролю (інша уповноважена ним посадова особа) вивчає питання про доцільність його проведення.

6. Під час підготовки до проведення інспекційного відвідування інспектор праці може одержати інформацію та/або документи, що стосуються предмета інспекційного відвідування, а також шляхом проведення аналізу наявної (загальнодоступної) інформації про стан додержання об'єктом відвідування законодавства про працю.

Документи, одержані під час підготовки до проведення інспекційного відвідування, що містять інформацію про порушення об'єктом відвідування вимог законодавства про працю, допучаються до матеріалів інспекційного відвідування.

7. У разі потреби для участі в інспекційних відвідуваннях інспектором праці можуть залучатися (за згодою об'єкта відвідування або іншої уповноваженої ним посадової особи) представники профспілок, їх організацій та об'єднань профспілок, члени яких працюють на об'єкті відвідування, організації роботодавців та їх об'єднань, державних органів.

ВИКЛЮЧИТИ

<p>Про проведення інспекційного відвідування з питань виявлення неоформлених трудових відносин інспектор праці повідомляє об'єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі, якщо тільки він не вважає, що таке повідомлення може завдати шкоди інспекційному відвідуванню.</p> <p>9. Під час проведення інспекційного відвідування інспектор праці повинен пред'явити об'єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі своє службове посвідчення. На вимогу об'єкта відвідування або уповноваженої ним посадової особи інспектор праці надає копію відповідного направлення на проведення інспекційного відвідування та вносить запис про проведення інспекційного відвідування до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності) перед наданням акта для підпису.</p> <p>10. Тривалість інспекційного відвідування, невизначеного інспектування не може перевищувати 10 робочих днів.</p> <p>Перейті строку для проведення інспекційного відвідування, невизначеного інспектування починається з дня, наступного за днем надання об'єктом відвідування документів і пояснень, необхідних для їх проведення.</p> <p>11. Інспектори праці за наявності службового посвідчення безперешкодно без попереднього повідомлення мають право:</p> <p>1) під час проведення інспекційних відвідувань з питань виявлення неоформлених трудових відносин за наявності підстав, визначених пунктом 5 цього Порядку, о будь-якій годині доби з урахуванням вимог законодавства про охорону праці проходити до будь-яких виробничих, службових, адміністративних приміщень об'єкта відвідування, в яких використовується наймана праця;</p> <p>2) ознайомлюватися з будь-якими книгами, реєстрами та документами, ведення яких передбачено законодавством про працю, що містять інформацію/відомості з питань, які є предметом</p>	<p>ВИКЛЮЧИТИ</p> <p>8. Під час проведення інспекційного відвідування інспектор праці повинен пред'явити об'єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі своє службове посвідчення та перед підписанням акта надати копію відповідного направлення на проведення інспекційного відвідування та внести запис про його проведення до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності).</p> <p>9. Тривалість інспекційного відвідування не може перевищувати 10 робочих днів.</p> <p>10. Інспектори праці за наявності службового посвідчення безперешкодно мають право:</p> <p>1) під час проведення інспекційних відвідувань за наявності підстав, визначених пунктом 5 цього Порядку, без попереднього повідомлення о будь-якій годині доби з урахуванням вимог законодавства про охорону праці проходити до будь-яких виробничих, службових, адміністративних приміщень об'єкта відвідування, в яких використовується наймана праця;</p> <p>2) ознайомлюватися з будь-якими книгами, реєстрами та документами, ведення яких передбачено законодавством про працю, що містять інформацію/відомості з питань, які є предметом</p>
--	---

інспекційного відвідування, невізного інспектування, з метою перевірки їх відповідності нормам законодавства та отримувати завірені об'єктом відвідування їх копії або витяги;

3) наодинці або у присутності свідків ставити керівнику та/або працівникам об'єкта відвідування, іншим особам, що володіють необхідною інформацією, запитання, що стосуються законодавства про працю, отримувати із зазначених питань усні та/або письмові пояснення;

4) за наявності ознак кримінального правопорушення та/або створення загрози безпеці інспектора праці залучати працівників правоохоронних органів;

5) на надання робочого місця з можливістю ведення конфіденційної розмови з працівниками щодо предмета інспекційного відвідування;

6) фіксувати проведення інспекційного відвідування, у тому числі з питань виявлення неоформлених трудових відносин, засобами аудіо-, фото- та відеотехніки;

7) отримувати від органів державної влади, об'єктів відвідування інформацію та матеріали, необхідні для проведення інспекційного відвідування, невізного інспектування.

12. Вимога інспектора праці про надання об'єктом відвідування для ознайомлення документів та/або їх копій або витягів з документів, пояснень, доступу до всіх видів приміщень, організації робочого місця, внесена в межах повноважень, є обов'язковою для виконання.

13. Інспекторам праці забороняється:

1) виступати посередниками, арбітрами чи експертами під час розгляду індивідуальних або колективних трудових спорів;

2) підмінити працівників об'єкта відвідування під час проведення розрахунків або перерахунків розмірів належних працівникам коптів, готувати висновки про відповідність або невідповідність нормативних

інспекційного відвідування з метою перевірки їх відповідності нормам законодавства та отримувати завірені об'єктом відвідування їх копії або витяги;

3) наодинці або у присутності свідків ставити керівнику та/або працівникам об'єкта відвідування, іншим особам, що володіють необхідною інформацією, запитання, що стосуються законодавства про працю, отримувати із зазначених питань усні та/або письмові пояснення;

4) за наявності ознак кримінального правопорушення та/або створення загрози безпеці інспектора праці залучати працівників правоохоронних органів;

5) на надання робочого місця з можливістю ведення конфіденційної розмови з працівниками щодо предмета інспекційного відвідування;

6) фіксувати проведення інспекційного відвідування засобами аудіо-, фото- та відеотехніки;

7) отримувати від органів державної влади, об'єктів відвідування інформацію та матеріали, необхідні для проведення інспекційного відвідування.

11. Вимога інспектора праці про надання об'єктом відвідування для ознайомлення документів та/або їх копій або витягів з документів, пояснень, доступу до всіх видів приміщень, організації робочого місця, внесена в межах повноважень, є обов'язковою для виконання.

12. Інспекторам праці забороняється:

1) виступати посередниками, арбітрами чи експертами під час розгляду індивідуальних або колективних трудових спорів;

2) підмінити працівників об'єкта відвідування під час проведення розрахунків або перерахунків розмірів належних працівникам коптів, готувати висновки про відповідність або невідповідність нормативних

актів об'єкта відвідування вимогам нормативно-правових актів з метою їх подальшої передачі працівникам (у тому числі звільненим), іншим особам чи органам;

3) проводити інспекційні відвідування з метою отримання від об'єкта відвідування будь-яких документів або їх копій для подальшої передачі іншим особам;

4) розглядати та перевіряти питання, яке є предметом розгляду в суді або щодо якого набрало законної сили рішення суду, перевіряти своєчасність, правильність і повноту виконання рішень суду;

5) розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію чи інформацію про виробничі процеси, з якими вони могли ознайомитися під час виконання своїх посадових обов'язків, крім випадків, передбачених законом, у тому числі протягом трьох років після звільнення з посади;

6) розголошувати джерело будь-якої скарги, доведеної до їх відома, на недоліки або порушення і повідомляти об'єкту відвідування або його представнику про те, що відвідування було проведено у зв'язку з отриманням такої скарги;

7) вилучати в об'єктів відвідування оригінали їх фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, а також комп'ютери та їх частини;

8) проводити інспекційне відвідування або незвізне інспектування понад строки, визначені пунктом 10 цього Порядку.

14. Під час проведення інспекційного відвідування об'єкт відвідування має право:

1) перевіряти в інспектора праці наявність службового посвідчення;

2) одержувати копію направлення на проведення інспекційного відвідування;

актів об'єкта відвідування вимогам нормативно-правових актів з метою їх подальшої передачі працівникам (у тому числі звільненим), іншим особам чи органам;

3) проводити інспекційні відвідування з метою отримання від об'єкта відвідування будь-яких документів або їх копій для подальшої передачі іншим особам;

4) розглядати та перевіряти питання, яке є предметом розгляду в суді або щодо якого набрало законної сили рішення суду, перевіряти своєчасність, правильність і повноту виконання рішень суду;

5) розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію чи інформацію про виробничі процеси, з якими вони могли ознайомитися під час виконання своїх посадових обов'язків, крім випадків, передбачених законом, у тому числі протягом трьох років після звільнення з посади;

6) розголошувати джерело будь-якої скарги, доведеної до їх відома, на недоліки або порушення і повідомляти об'єкту відвідування або його представнику про те, що відвідування було проведено у зв'язку з отриманням такої скарги;

7) вилучати в об'єктів відвідування оригінали їх фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, а також комп'ютери та їх частини;

8) проводити інспекційне відвідування понад строки, визначені пунктом 9 цього Порядку.

13. Під час проведення інспекційного відвідування об'єкт відвідування має право:

1) перевіряти в інспектора праці наявність службового посвідчення;

2) одержувати копію направлення на проведення інспекційного відвідування;

<p>3) не допускати до проведення інспекційного відвідування у разі: відсутності службового посвідчення;</p> <p>якщо на офіційному веб-сайті Держпраці не оприлюднено рішення Мінісополітики про затвердження форми акта інспекційного відвідування;</p> <p>4) вимагати припинення інспекційного відвідування або невизначеного інспектування у разі перевищення визначеного пунктом 10 цього Порядку максимального строку здійснення такого заходу;</p> <p>5) подавати в письмовій формі свої пояснення, зауваження до акта ~~або~~ ~~принняту~~;</p> <p>6) вимагати від інспектора праці внесення запису про проведення інспекційного відвідування до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності) перед наданням акта для підпису об'єктом відвідування або уповноваженою ним посадовою особою;</p> <p>7) перед підписанням акта бути поінформованим про свої права та обов'язки;</p> <p>8) вимагати від інспектора праці додержання вимог законодавства;</p> <p>9) вимагати нерозголошення комерційної таємниці або конфіденційної інформації об'єкта відвідування;</p> <p>10) оскаржувати в установленому законодавством порядку неправомірні дії інспектора праці;</p> <p>11) отримувати консультативну допомогу від інспектора праці з метою запобігання порушенням під час проведення інспекційних відвідувань, невизначених інспектувань;</p> <p>12) фіксувати проведення інспекційного відвідування засобами аудіо-, фото- та відеотехніки.</p> <p>Частина відсутня</p>	<p>3) не допускати до проведення інспекційного відвідування у разі: відсутності службового посвідчення;</p> <p>якщо на офіційному веб-сайті Держпраці не оприлюднено уніфікованої форми акта інспекційного відвідування;</p> <p>4) вимагати припинення інспекційного відвідування у разі перевищення визначеного пунктом 9 цього Порядку максимального строку здійснення такого заходу;</p> <p>5) подавати в письмовій формі свої пояснення, зауваження до акта;</p> <p>6) вимагати від інспектора праці внесення запису про проведення інспекційного відвідування до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності) перед наданням акта для підпису об'єктом відвідування або уповноваженою ним посадовою особою;</p> <p>7) перед підписанням акта інспекційного відвідування бути поінформованим про свої права та обов'язки;</p> <p>8) вимагати від інспектора праці додержання вимог законодавства;</p> <p>9) вимагати нерозголошення комерційної таємниці або конфіденційної інформації об'єкта відвідування;</p> <p>10) оскаржувати в установленому законодавством порядку неправомірні дії інспектора праці;</p> <p>11) отримувати консультативну допомогу від інспектора праці з метою запобігання порушенням під час проведення інспекційних відвідувань;</p> <p>12) фіксувати проведення інспекційного відвідування засобами аудіо-, фото- та відеотехніки;</p> <p>13) вимагати нерозголошення інформації, що становить</p>
---	--

Частина відсутня

15. За рішенням керівника органу контролю або його заступника, погодженим з об'єктом відвідування, інспектори праці за наявності підстав, визначених підпунктами 1, 4-11 пункту 5 цього Порядку, можуть проводити невідвізані інспектування у приміщенні відповідного органу контролю на підставі документів та пояснень, наданих об'єктом відвідування.

16. У разі створення об'єктом відвідування перешкод у діяльності інспектора праці (відмова у допуску до проведення відвідування (ненадання інформації, необхідної для проведення інспекційного відвідування або невідвізаного інспектування; перешкода в реалізації інших прав, передбачених пунктом 11 цього Порядку), відсутності об'єкта відвідування або уповноваженої ним особи за місцезнаходженням (адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, інших документах, що стали підставою для проведення відвідування), відсутності документів, ведення яких передбачено законодавством про працю, перевищення строків проведення інспекційного відвідування або невідвізаного інспектування, визначених пунктом 10 цього Порядку, складається акт про неможливість проведення інспекційного відвідування або невідвізаного інспектування із зазначенням відповідних підстав, який у разі можливості підписується об'єктом відвідування або іншою уповноваженою ним особою.

17. Копія акта, зазначеного у пункті 16 цього Порядку, надсилається органам, яким підпорядкований об'єкт відвідування (за наявності), для вжиття заходів з усунення перешкод і забезпечення присутності об'єкта відвідування за своїм місцезнаходженням.

комерційну таємницю або є конфіденційною інформацією об'єкта відвідування;

14) оскаржувати відповідно до пункту 26 цього Порядку припис та / або вимогу інспектора праці.

ВИКЛЮЧЕННЯ

14. У разі створення об'єктом відвідування перешкод у діяльності інспектора праці (відмова у допуску до проведення відвідування (ненадання на письмову вимогу інспектора праці інформації, необхідної для проведення інспекційного відвідування; перешкода в реалізації інших прав, передбачених пунктом 10 цього Порядку), відсутності об'єкта відвідування або уповноваженої ним особи за місцезнаходженням (адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, інших документах, що стали підставою для проведення відвідування), відсутності документів, ведення яких передбачено законодавством про працю, перевищення строків проведення інспекційного відвідування, визначених пунктом 9 цього Порядку, складається акт про неможливість проведення інспекційного відвідування із зазначенням відповідних підстав, який у разі можливості підписується об'єктом відвідування або іншою уповноваженою ним особою.

15. Копія акта, зазначеного у пункті 14 цього Порядку, надсилається органам, яким підпорядкований об'єкт відвідування (за наявності), для вжиття заходів з усунення перешкод і забезпечення присутності об'єкта відвідування за своїм місцезнаходженням.

18. У разі відсутності/ненадання документів, ведення яких передбачено законодавством про працю, об'єкту відвідування надсилається копія акта про неможливість проведення інспекційного відвідування або невідного інспектування та письмова вимога із зазначенням строку поновлення та/або надання документів. На час виконання такої вимоги строк проведення інспекційного відвідування або невідного інспектування зупиняється.

Складення акта інспекційного відвідування або невідного інспектування, припису та прийняття рішень за результатами інспекційного відвідування або невідного інспектування

19. За результатами інспекційного відвідування або невідного інспектування складаються акт інспекційного відвідування (невідного інспектування) (далі - акт), і в разі виявлення порушень вимог законодавства про працю - припис щодо їх усунення.

20. Акт складається в останній день інспекційного відвідування або невідного інспектування у двох примірниках, які підписуються інспектором праці, що його провів, та об'єктом відвідування або уповноваженою ним особою.

Один примірник акта залишається в об'єкта відвідування.

21. Якщо об'єкт відвідування не погоджується з викладеною в акті інформацією, акт підписується із зауваженнями, які є його невід'ємною частиною.

Зауваження можуть бути подані об'єктом відвідування не пізніше трьох робочих днів з дня, що настає за днем підписання акта. Письмова вмотивована відповідь на зауваження надається інспектором праці не пізніше ніж через три робочих дні з дати їх надходження.

22. Матеріали, зафіксовані засобами аудіо-, фото- та відеотехніки в ході інспекційних відвідувань, долучаються до акта у паперовому або

ВИКЛЮЧИТИ

Складення акта інспекційного відвідування, припису та прийняття рішень за результатами інспекційного відвідування

16. За результатами інспекційного відвідування складаються акт інспекційного відвідування (далі - акт), і в разі виявлення порушень вимог законодавства про працю - припис щодо їх усунення та **попередження про відповідальність за порушення законодавства про працю.**

17. Акт складається в останній день інспекційного відвідування у двох примірниках, які підписуються інспектором праці, що його провів, та об'єктом відвідування або уповноваженою ним особою.

Один примірник акта залишається в об'єкта відвідування.

18. Якщо об'єкт відвідування не погоджується з викладеною в акті інформацією, акт підписується із зауваженнями, які є його невід'ємною частиною.

Зауваження можуть бути подані об'єктом відвідування не пізніше трьох робочих днів з дня, що настає за днем підписання акта. Письмова вмотивована відповідь на зауваження надається інспектором праці не пізніше ніж через три робочих дні з дати їх надходження.

19. Матеріали, зафіксовані засобами аудіо-, фото- та відеотехніки в ході інспекційних відвідувань, долучаються до акта у паперовому або електронному вигляді на дисках для лазерних систем зчитування, на

електронному вигляді на дисках для лазерних систем зчитування, на яких проставляється номер і дата складення акта. Про долучення таких матеріалів робиться відмітка в акті.

23. Припис є обов'язковою для виконання у визначені строки письмового вимогою інспектора праці про усунення об'єктом відвідування порушень вимог законодавства про працю, виявлених під час інспекційного відвідування або невідзного інспектування.

24. Припис вноситься об'єкту відвідування не пізніше ніж протягом наступного робочого дня після підписання акта (відмови від підписання), а в разі наявності зауважень - наступного дня після їх розгляду.

У приписі зазначається строк для його виконання. У разі встановлення строку більше ніж три місяці у приписі визначається графік та заплановані заходи щодо усунення виявлених порушень з відповідним інформуванням інспектора праці згідно з визначеною у приписі періодичністю.

Припис складається у двох примірниках, які підписуються інспектором праці, який провів інспекційне відвідування або невідзне інспектування, та об'єктом відвідування або уповноваженою ним особою.

Один примірник припису залишається в об'єкта відвідування.

25. Стан виконання припису перевіряється після закінчення зазначеного в ньому строку виконання. Якщо об'єкт відвідування не надав відповіді або надав її в обсязі, недостатньому для підтвердження факту виконання припису, проводиться інспекційне відвідування або невідзне інспектування з підстави, наведеної у підпункті 11 пункту 5 цього Порядку.

26. У разі відмови об'єкта відвідування або уповноваженою ним особою від підписання або у разі неможливості особистого вручення акта та/або припису акт та припис складаються одночасно у трьох

яких проставляється номер і дата складення акта. Про долучення таких матеріалів робиться відмітка в акті.

20. Припис є обов'язковою для виконання у визначені строки письмовою вимогою інспектора праці про усунення об'єктом відвідування порушень вимог законодавства про працю, виявлених під час інспекційного відвідування.

21. Припис вноситься об'єкту відвідування не пізніше ніж протягом наступного робочого дня після підписання акта (відмови від підписання), а в разі наявності зауважень - наступного дня після їх розгляду.

ВИКЛЮЧЕННЯ

Припис складається у двох примірниках, які підписуються інспектором праці, який провів інспекційне відвідування, та об'єктом відвідування або уповноваженою ним особою.

Один примірник припису залишається в об'єкта відвідування.

22. Стан виконання припису перевіряється після закінчення зазначеного в ньому строку виконання. Якщо об'єкт відвідування не надав відповіді або надав її в обсязі, недостатньому для підтвердження факту виконання припису, проводиться інспекційне відвідування з підстави, наведеної у підпункті 8 пункту 5 цього Порядку.

23. У разі відмови об'єкта відвідування або уповноваженою ним особою від підписання або у разі неможливості особистого вручення акта та/або припису акт та припис складаються одночасно у трьох

примірниках.

Два примірники акта та припису не пізніше ніж протягом наступного робочого дня надсилаються об'єкту відвідування за адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, рекомендованим листом з описом документів у ньому та з повідомленням про вручення. На примірнику акта та припису, що залишаються в інспектора праці, зазначаються реквізити поштового повідомлення, яке долучається до матеріалів інспекційного відвідування та невід'язного інспектування.

Об'єкт відвідування зобов'язаний повернути інспектору праці нарочно або поштовим відправленням з описом вкладення підписаний примірник акта та припису не пізніше ніж через три робочих дні з дати його отримання.

У разі ненадходження протягом семи робочих днів з дня, що настає за днем відправлення об'єкту відвідування, підписаного примірника акта та припису складається акт про відмову від підпису у двох примірниках, один з яких надсилається об'єкту відвідування рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Застосування заходів впливу у зв'язку з порушенням законодавства про працю, оскарження припису або вимоги інспектора праці

27. У разі наявності порушень вимог законодавства про працю, зафіксованих актом, після розгляду зауважень об'єкта відвідування до нього (у разі їх надходження) інспектор праці проводить аналіз матеріалів інспекційного відвідування або невід'язного інспектування, за результатами якого вносить припис та вживає заходів до притягнення винної у допущенні порушень посадової особи до встановленої законом відповідальності.

28. У разі виникнення притягнення у встановлений у ньому строк заходів до притягнення об'єкта відвідування до відповідальності не

примірниках.

Два примірники акта та припису не пізніше ніж протягом наступного робочого дня надсилаються об'єкту відвідування за адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, рекомендованим листом з описом документів у ньому та з повідомленням про вручення. На примірнику акта та припису, що залишаються в інспектора праці, зазначаються реквізити поштового повідомлення, яке долучається до матеріалів інспекційного відвідування.

Об'єкт відвідування зобов'язаний повернути інспектору праці нарочно або поштовим відправленням з описом вкладення підписаний примірник акта та припису не пізніше ніж через три робочих дні з дати його отримання.

У разі ненадходження протягом семи робочих днів з дня, що настає за днем відправлення об'єкту відвідування, підписаного примірника акта та припису складається акт про відмову від підпису у двох примірниках, один з яких надсилається об'єкту відвідування рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Застосування заходів впливу у зв'язку з порушенням законодавства про працю, оскарження припису або вимоги інспектора праці

24. У разі наявності порушень вимог законодавства про працю, зафіксованих актом, після розгляду зауважень об'єкта відвідування до нього (у разі їх надходження) інспектор праці проводить аналіз матеріалів інспекційного відвідування, за результатами якого вносить припис та вживає заходів до притягнення винної у допущенні порушень посадової особи до встановленої законом відповідальності.

ВИКЛЮЧЕННЯ

вживаються:

29. Заходи до притягнення об'єкта відвідування та його посадових осіб до відповідальності за використання праці неформальних працівників вживаються одночасно із внесенням припису незалежно від факту усунення виявлених порушень у ході інспекційного відвідування або незвичного інспектування.

30. Припис або вимога інспектора праці можуть бути оскаржені відповідно у 10-денний та одноденний строк з дати їх отримання до керівника або заступника керівника відповідного територіального органу Держпраці.

У разі незгоди з рішенням керівника або заступника керівника відповідного територіального органу Держпраці таке рішення може бути оскаржене до Голови або заступника Голови Держпраці.

Подання в установлений строк скарги тимчасово припиняє виконання припису або вимоги інспектора праці.

Скарга розглядається у 30-денний строк з дня, що настає за днем її надходження, якщо інше не встановлено законом.

На час розгляду скарги проведення інспекційного відвідування або незвичного інспектування зупиняється.

За результатами розгляду скарг приписи, вимоги інспектора праці можуть бути скасовані повністю або в окремій частині.

Забезпечення об'єкта відвідування та його працівників інформацією та консультаціями щодо найбільш ефективних способів додержання законодавства про працю

31. За письмовою заявою роботодавця інспектори праці можуть проводити аналіз стану додержання законодавства про працю та надавати рекомендації щодо його застосування.

За результатами проведеного аналізу складається довідка про стан

25. Заходи до притягнення об'єкта відвідування та його посадових осіб до відповідальності за використання праці неформальних працівників вживаються одночасно із внесенням припису незалежно від факту усунення виявлених порушень у ході інспекційного відвідування.

26. Припис або вимога інспектора праці можуть бути оскаржені відповідно у 10-денний та одноденний строк з дати їх отримання до керівника або заступника керівника відповідного територіального органу Держпраці.

У разі незгоди з рішенням керівника або заступника керівника відповідного територіального органу Держпраці таке рішення може бути оскаржене до Голови або заступника Голови Держпраці.

Подання в установлений строк скарги тимчасово припиняє виконання припису або вимоги інспектора праці.

Скарга розглядається у 30-денний строк з дня, що настає за днем її надходження, якщо інше не встановлено законом.

На час розгляду скарги рішенням керівника або заступника органу контролю проведення інспекційного відвідування зупиняється.

За результатами розгляду скарг приписи, вимоги інспектора праці можуть бути скасовані повністю або в окремій частині.

Забезпечення об'єкта відвідування та його працівників інформацією та консультаціями щодо найбільш ефективних способів додержання законодавства про працю

додержання законодавства про працю.

32. З метою запобігання порушенням законодавства про працю роботодавці можуть ініціювати проведення інспекторами праці регулярних інформаційно-роз'яснювальних кампаній щодо найбільш ефективних способів додержання норм законодавства про працю, захисту і поновлення трудових прав працівників.

33. Інспектор праці самостійно приймає рішення про необхідність відвідування роботодавця з метою інформування його та працівників про найбільш ефективні способи додержання законодавства про працю, моніторингу стану його додержання, у тому числі щодо оформлення трудових відносин.

27. З метою запобігання порушенням законодавства про працю роботодавці можуть ініціювати проведення інспекторами праці регулярних інформаційно-роз'яснювальних кампаній щодо найбільш ефективних способів додержання норм законодавства про працю з питань оформлення трудових відносин, захисту і поновлення трудових прав працівників.

28. Інспектор праці самостійно приймає рішення про необхідність відвідування роботодавця з метою інформування його та працівників про найбільш ефективні способи додержання законодавства з питань оформлення трудових відносин, моніторингу стану його додержання.

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Тимофій МИЛОВАНОВ

**Повідомлення про оприлюднення
проєкту постанови «Про внесення змін до Порядку здійснення державного
нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю»**

Відповідно до статті 9 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Мінекономіки оприлюднює проєкт постанови «Про внесення змін до Порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю» (далі – проєкт постанови).

Проєкт постанови розроблено на виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої постановою Верховною Радою України № 188-IX від 04 жовтня 2019 року, а також Указу Президента України № 713/2019 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції».

Проєктом постанови передбачається внести зміни до Порядку здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю, шляхом запровадження нових механізмів здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, зменшення тиску на роботодавців та забезпечення додержання законодавства про працю.

Електронну версію проєкту постанови розміщено на сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України у розділі “Документи” в рубриці “Обговорення проєктів документів”.

Зауваження та пропозиції стосовно проєкту постанови у письмовій та електронній формі надавати протягом місяця з дня публікації цього оголошення за адресою:

**Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства
України**
01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2
E-mail: krivoy@me.gov.ua

Державна регуляторна служба України
01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11
E-mail: mail@dkrp.gov.ua

**Директор департаменту
промислової політики**

Олександр ЧЕРНИХ